

MONITOR KOREAŃSKI

CZERWIEC 2019

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Beczkowska.

MONITOR KOREAŃSKI

CZERWIEC 2019

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

5 czerwca: Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego zakończył wizytę w Rosji i krajach bałtyckich.

Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Moon Hee-sang spotkał się z parlamentarzystami w Rosji, Estonii oraz na Litwie i Łotwie. W Moskwie Moon Hee-sang wygłosił przemówienie w Radzie Federacji. Przewodniczący zwrócił się do Moskwy o pomoc w przerwaniu impasu w negocjacjach dotyczących denuklearyzacji KRLD. W kwestiach gospodarczych Moon Hee-sang zwrócił uwagę na potencjał trójstronnych projektów, które mogłyby być realizowane przez Rosję i obie Koree. Natomiast w krajach bałtyckich dyskutowano na temat możliwości zwiększenia współpracy.

10 czerwca: Prezydent Moon Jae-in nawoływał do walki z nierównościami społecznymi i gospodarczymi w rocznicę protestów prodemokratycznych.

W Seulu odbyły się uroczystości z okazji 32. rocznicy rozpoczęcia prodemokratycznych protestów, które 29 czerwca 1987 roku zakończyły się wprowadzeniem konstytucyjnych zmian umożliwiających bezpośrednio wybory prezydenckie. W przemówieniu z okazji obchodów rocznicy Prezydent Moon Jae-in nawoływał do wspólnych wysiłków na rzecz rozwiązania problemów nierówności społecznych. Warto zwrócić uwagę, że Prezydent podkreślił również znaczenie demokracji w gospodarce: zwiększenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw wobec dominujących na południowokoreańskim rynku konglomeratów jest jednym z zadań, które postawił sobie obecny rząd.

11-15 czerwca: pokój na Półwyspie Koreańskim oraz współpraca gospodarcza były głównymi tematami poruszonymi przez Prezydenta Moon Jae-ina w krajach

**W Panmundżom
doszło do
trzeciego szczytu
Trump - Kim**

Podczas zorganizowanego
bez wcześniejszych
przygotowań szczytu
zgodzono się wznowić
negocjacje w sprawie
denuklearyzacji Korei
Północnej.

nordyckich. Prezydent Moon Jae-in odwiedził Finlandię, Norwegię oraz Szwecję, aby omówić takie tematy jak pokój, innowacje oraz inkluzyjny wzrost gospodarczy. Południowokoreański rząd wyraził zainteresowanie zapoznaniem się z doświadczeniami i polityką krajów nordyckich w zakresie zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w którym istotną rolę odgrywają małe i średnie przedsiębiorstwa, a także poprawy sytuacji najbardziej potrzebujących oraz równości płci. Ponadto w Oslo oraz Sztokholmie Prezydent Moon Jae-in wygłosił przemówienia na temat południowokoreańskiej wizji pokoju, której celem jest całkowita denuklearyzacja Półwyspu Koreańskiego. W odpowiedzi na pytanie dotyczące możliwego kolejnego szczytu międzykoreańskiego, południowokoreański przywódca zapewnił, że Seul i Pjongjang utrzymują dialog poprzez „różne kanały komunikacyjne”. W kwestiach gospodarczych Seul wyraził zainteresowanie współpracą z państwami nordyckimi w sektorach związanych z czwartą rewolucją przemysłową. W trakcie podróży Prezydent Moon Jae-in w Szwecji spotkał się z królem Karolem XVI Gustawem, premierem Stefanem Lofvenem oraz przewodniczącym parlamentu Andreasem Noellienem. Natomiast w Oslo dyskusja na temat współpracy była prowadzona z premierem Norwegii Erną Solberg. Południowokoreański Prezydent został także ugoszczony przez króla Haralda V. W Finlandii Moon Jae-in dyskutował na temat zróżnicowania dwustronnej współpracy z Prezydentem Sauli Niinisto oraz premierem Antti Rinne.

24 czerwca: pierwsza od miesiąca nadzwyczajna sesja plenarna Zgromadzenia Narodowego odbyła się bez udziału największej partii opozycyjnej. Partia Wolność Korei (LKP) ostatecznie odrzuciła porozumienie uzgodnione wcześniej tego samego dnia między przewodniczącymi partii wchodzących w skład Zgromadzenia Narodowego o zorganizowaniu czerwcowej sesji parlamentarnej. Posiedzenie pomimo nieobecności polityków LKP odbyło się, jednak brak pełnego składu uniemożliwił pełne wznowienie prac parlamentu. Napięcie na scenie politycznej utrzymuje się od kwietnia tego roku, kiedy rządząca Partia Demokratyczna oraz mniejszościowe Bareunmirae, Partia dla Demokracji i Pokoju oraz Partia Sprawiedliwości zgodziły się przyspieszyć prace nad uchwaleniem kluczowych ustaw, takich jak reforma systemu wyborczego. Bojkot sesji parlamentarnych przez LKP uniemożliwił także dyskusję nad zwiększeniem budżetu. W tej kwestii partie polityczne zgodziły się przeprowadzić dyskusję w formie okrągłego stołu na temat polityki gospodarczej, która ma poprzedzić głosowanie nad dodatkową ustawą budżetową.

25 czerwca: pomimo sprzeciwu władz Seulu prawicowa partia wznowiła demonstrację popierającą byłego Prezydenta. Skrajnie prawicowa Nasza Partia Republikańska (dawniej Partia Koreańskich Patriotów) od maja protestuje na Placu Gwanghwamun, żądając uwolnienia byłego Prezydenta Park Geun-hye. Władze miasta Seul zdecydowały się usunąć namioty protestujących, ustawione w centrum miasta. Protestujący stawiali opór w trakcie rozbiórki, a kilka godzin po jej

zakończeniu na nowo rozbili namioty. Władze Seulu zamierzają obciążyć organizatorów demonstracji kosztami rozbioru. Mniejszościowa Nasza Partia Republikańska utworzona przez byłych współpracowników Park Geun-hye skupia się na organizacji marszów i demonstracji popierających byłą Prezydent. Protest na Placu Gwanghwamun był odpowiedzią na wydaną w kwietniu decyzję sądu o odrzuceniu prośby Park Geun-hye o zawieszenie kary więzienia ze względu na stan zdrowia.

26 czerwca: Książę Arabii Saudyjskiej został zaproszony przez Błękitny Dom.

Prezydent Moon Jae-in spotkał się z Księciem Mohammedem bin Salmanem, aby omówić kwestie związane z współpracą dwustronną. Arabia Saudyjska jest jednym z najważniejszych partnerów handlowych Korei Południowej na Bliskim Wschodzie. Obie strony od kilku lat próbują zdywersyfikować współpracę poza sektor energetyczny. Służy temu wspólny projekt Saudi Vision 2030 podpisany w 2017 roku. Podczas spotkania obie strony zgodziły się, że czwarta rewolucja przemysłowa może być nową płaszczyzną współpracy gospodarczej.

27 czerwca: problem systemu antyrakietowego THAAD w relacjach południowokoreańsko-chińskich nie został rozwiązany.

Prezydent Moon Jae-in spotkał się w Osace z Przewodniczącym Xi Jinpingiem, aby omówić najważniejsze kwestie w relacjach dwustronnych, a także w odniesieniu do KRLD. Przewodniczący Xi zwrócił się do strony koreańskiej o rozwiązanie problemu systemu antyrakietowego THAAD, na którego obecność na Półwyspie Koreańskim nie zgadzają się Chiny. Prezydent Moon Jae-in zapewnił, że zainstalowanie systemu wiązało się z problemem bezpieczeństwa i decyzja o jego usunięciu zależy od postępów denuklearyzacji KRLD. Istotną kwestią poruszoną przez obie strony było także cyberbezpieczeństwo i spór na linii Pekin-Waszyngton. Podczas spotkania Przewodniczący Xi Jinping poinformował także stronę południowokoreańską o wynikach spotkania z Kim Jong-unem. Według Pekinu Pjongjang niezmiennie jest zainteresowany denuklearyzacją oraz pojednaniem z Koreą Południową. Strona chińska przekazała również, że Przewodniczący Kim Jong-un liczy na poprawę „zewnętrznych warunków”, która umożliwi Korei Północnej na rozwój gospodarczy.

28 czerwca: ministrowie spraw zagranicznych Japonii i Korei Południowej omówili obecny kryzys w relacjach dwustronnych.

Ministrowie spraw zagranicznych Kono Taro oraz Kang Kyung-wha spotkali się w trakcie szczytu G20 w Osace, aby wymienić poglądy na temat możliwości złagodzenia obecnego napięcia w relacjach dwustronnych. Jedną z poruszonych kwestii była zaproponowana przez Seul propozycja stworzenia wspólnego funduszu, który posłuży jako rekompensaty dla Koreańczyków zmuszanych do pracy w japońskich firmach w latach okupacji. Tokio odrzuciło propozycję, argumentując, że wszystkie kwestie związane z reparacjami zostały rozwiązane przez traktat z 1965 roku. Warto zauważyć, że w trakcie szczytu G20 nie zaplanowano spotkania

najważniejszych polityków, choć Prezydent Moon Jae-in uczestniczył w wielu dwustronnych dyskusjach, m.in: z Przewodniczącym ChRL czy Prezydentem Rosji.

28 czerwca: Seul zamierza podpisać umowę handlową z Indonezją jeszcze w tym roku. Współpraca gospodarcza była głównym tematem spotkania prezydentów Moon Jae-ina i Joko Widodo. Południowokoreański Prezydent poinformował stronę indonezyjską, że ma nadzieję na podpisanie dwustronnej umowy handlowej w listopadzie w trakcie specjalnego szczytu ASEAN. Obie strony od pewnego czasu prowadzą negocjacje w sprawie kompleksowego porozumienia o partnerstwie gospodarczym, które jest odpowiednikiem umowy o wolnym handlu. Korea Południowa liczy także na realizację projektów infrastrukturalnych w Indonezji. Obaj prezydenci spotkali się w trakcie szczytu G20 w Osace.

28 czerwca: w Zgromadzeniu Narodowym odbyła się sesja plenarna z udziałem partii opozycyjnych. Rządząca Partia Demokratyczna doszła do porozumienia z największą opozycyjną Partią Wolność Korei (LKP) podczas spotkania z przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego Moon Hee-sangiem. Tego samego dnia odbyła się sesja plenarna, w której uczestniczyły wszystkie partie tworzące parlament. Podczas posiedzenia zgodzono się przedłużyć działalność specjalnych komisji, jednak nie dyskutowano na temat kluczowych reform. Przewodniczący Partii Demokratycznej zauważył, że porozumienie z LKP nie jest jeszcze kompletne (największa partia opozycyjna nadal bojkotuje przyspieszone procedowanie reformy wyborczej czy utworzenia specjalnej jednostki do badania korupcji wśród wysokich rangą urzędników), ale stanowi krok w kierunku całkowitej normalizacji działania Zgromadzenia Narodowego. W kwestii ustanowienia dodatkowego budżetu na tworzenie nowych miejsc pracy i poprawę sytuacji gospodarczej, LKP nadal zarzuca rządowi działania mające na celu wygranie przyszłorocznych wyborów parlamentarnych.

30 czerwca: Waszyngton oczekuje zwiększenia liczby południowokoreańskich inwestycji. Prezydent USA Donald Trump w trakcie wizyty w Seulu spotkał się z przedstawicielami południowokoreańskich konglomeratów. Celem spotkania było omówienie amerykańsko-koreańskiej współpracy gospodarczej. Amerykański Prezydent zaapelował o „zbalansowanie dwustronnego handlu” poprzez zwiększenie południowokoreańskich inwestycji na rynku amerykańskim. Ponadto Prezydent Trump wyraził zadowolenie z wprowadzonych w ostatnim czasie poprawek w porozumieniu o wolnym handlu. Dotyczyły one obniżenia barier dla importu amerykańskich samochodów. W 2018 roku wymiana handlowa pomiędzy Koreą Południową i Stanami Zjednoczonymi osiągnęła rekordową sumę ponad 131 miliardów dolarów amerykańskich, o 10,3 % więcej niż w poprzednim roku.

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

7 czerwca: w Bratysławie odbyło się posiedzenie ministrów spraw zagranicznych Grupy Wyszehradzkiej i Korei Południowej. W posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych udział wzięli Jacek Czaputowicz, Miroslav Lajčák, Péter Szijjártó, Tomáš Petříček oraz Kang Kyung-wha. Było to drugie spotkanie tego typu od ustanowienia współpracy Grupy Wyszehradzkiej z Koreą Południową w 2014 roku. Celem posiedzenia było podsumowanie dotychczasowej współpracy w takich obszarach jak handel, inwestycje oraz nauka i badania. Omówiono także kwestie związane z obecną sytuacją na Półwyspie Koreańskim oraz zatonięciem statku wycieczkowego z koreańskimi turystami. W związku z wypadkiem na rzece Dunaj Czechy przesłały kamery dla nurków, a polskie linie lotnicze LOT zaoferowały współpracę przy transporcie ofiar. W trakcie szczytu doszło także do indywidualnych spotkań poszczególnych ministrów – co wskazuje, że współpraca w tym formacie ma charakter przede wszystkim dwustronny. Minister Kang Kyung-wha wraz ze swoim czeskim odpowiednikiem Tomášem Petříčkem omówili perspektywę wzmocnienia wymiany dwustronnej w przyszłym roku z okazji 30. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych. Jedną z płaszczyzn współpracy koreańsko-czeskiej ma być polityka cybernetyczna. Obie strony wyraziły zainteresowanie rozszerzeniem współpracy w takich obszarach jak nauka, innowacje oraz technologie informacyjno-komunikacyjne. Ministrowie Jacek Czaputowicz i Kang Kyung-wha dyskutowali na temat możliwości wzmocnienia obecnego strategicznego partnerstwa. Strona południowokoreańska wyraziła wdzięczność za poparcie Polski w sporze z Unią Europejską w sprawie zaostrenia przepisów dotyczących importu stali. Obie strony uznały rozwój współpracy gospodarczej w postaci inwestycji koreańskich firm za satysfakcjonujący. Było to drugie spotkanie szefów MSZ Polski i Korei Południowej w tym roku. Kwestia zatonięcia koreańskich turystów zdominowała spotkaniem ministrów Kang Kyung-wha i Pétera Szijjártó. Węgierski Minister zapewnił, że personel biura ds. konsularnych w MSZ jest do dyspozycji dla strony koreańskiej całą dobę, aby pomóc rodzinom ofiar. Minister Kang na przełomie maja i czerwca była obecna w Budapeszcie, aby nadzorować akcje poszukiwawcze. Istotną kwestią pozostaje śledztwo w sprawie odpowiedzialności za wypadek: strona południowokoreańska nalegała, aby podejrzewany kapitan pozostał w areszcie. Z wszystkich państw Grupy Wyszehradzkiej najkrótszą historię relacji dwustronnych Korea Południowa ma ze Słowacją – zostały nawiązane w 1993 roku. Mimo to, ministrowie spraw zagranicznych Kang Kyung-wha i Miroslav Lajčák odnotowali znaczny rozwój dwustronnej współpracy, szczególnie na płaszczyznach związanych z czwartą rewolucją przemysłową. Obie strony wyraziły także nadzieję na zwiększenie wymiany dwustronnej dzięki działalności Wspólnego Komitetu Kulturowego.

8 czerwca: Minister Spraw Zagranicznych Kang Kyung-wha z wizytą w Serbii.

Szefowa południowokoreańskiego MSZ spotkała się z Ministrem Spraw Zagranicznych Ivicą Dačić, Ministrem Spraw Wewnętrznych Nebojšą Stefanović oraz Premier Aną Brnabić. Jedną z poruszonych kwestii była pomoc Serbii w poszukiwaniach zaginionych koreańskich turystów na rzece Dunaj. Strona serbska wyjaśniła szczegóły akcji ratunkowej i poszukiwawczej, w którą został zaangażowany zarówno sektor publiczny, jak i prywatny: zmobilizowano wszystkie dostępne środki. Obie strony omówiły także możliwości zwiększenia dwustronnej współpracy z okazji 30. rocznicy nawiązania relacji dyplomatycznych. Istotnym zadaniem w tym roku ma być promocja wzajemnego zrozumienia oraz wymiany kulturowej. Obie strony zamierzają także wzmocnić współpracę polityczną i gospodarczą. Podczas spotkania z Premier Aną Brnabić wskazano potencjalne sektory wspólnego zainteresowania: cyberbezpieczeństwo, cyfryzacja oraz walka z terroryzmem.

18 czerwca: w Kędzierzynie-Koźlu powstanie południowokoreański zakład produkcyjno-usługowy.

W Centrum Obsługi Inwestora Kędzierzyńsko-Kozielskiego Parku Przemysłowego odbyła się prezentacja projektu inwestycyjnego południowokoreańskiej firmy Foosung. Koreański inwestor zamierza uruchomić zakład za około 100 mln euro, który w pierwszej fazie działalności ma zatrudniać 150 pracowników. Fabryka będzie produkować substancje chemiczne wykorzystywane w akumulatorach litowo-jonowych. Firma Foosung wyraziła zainteresowanie możliwościami inwestycji w Polsce w styczniu 2018 roku. Za pośrednictwem Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu koreański inwestor wybrał jedną z ofert terenów przygotowanych przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną. Istotne znaczenie dla wyboru lokalizacji miała możliwość włączenia w projekt bocznic kolejowej. W realizacji inwestycji w Polsce spółka Foosung skorzysta z ulg strefowych. Południowokoreańska inwestycja ma przyczynić się do rozwoju jednej z priorytetowych dla Polski branż jaką jest elektromobilność.

24 czerwca: południowokoreańska firma zakupiła działkę w Dąbrowie Górniczej.

Przedstawiciele koreańskiego koncernu SK Innovation oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i władz lokalnych podpisali umowę zakupu działki pod budowę fabryki separatorów baterii litowo-jonowych. Będzie to pierwszy zakład koreańskiego inwestora w Polsce, a zatrudnienie w nim ma znaleźć ponad 300 osób. Firma SK Innovation zamierza stworzyć globalną sieć produkcyjną części do baterii do samochodów elektrycznych, umiejscowioną zarówno w Azji, jak i Europie. Ponad połowa produkcji polskiego zakładu SK Innovation ma trafić na eksport. Koncern nie wyklucza kolejnych inwestycji w tym regionie Europy.

24 czerwca: LOT zamierza otworzyć bezpośrednie połączenie lotnicze między Koreą Południową a Węgrami.

Węgierski Minister Spraw Zagranicznych Péter Sijjártó ogłosił w trakcie forum V4 + Logistics, że Budapeszt został wybrany jako

druga baza lotnicza firmy LOT dla bezpośrednich lotów do Korei Południowej. Budapeszt wyraził zadowolenie z tego rozwiązania, które ułatwi wymianę z Seulem.

25 czerwca: nowy Ambasador Korei Południowej w Rumunii przekazał listy uwierzytelniające. Ambasador Kim Yong-ho przekazał listy uwierzytelniające Prezydentowi Rumunii Klausowi Iohannisowi. Ambasador oświadczył, że zamierza pracować nad rozwojem strategicznego partnerstwa między Koreą Południową i Rumunią.

III.RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

3 czerwca: sankcje nałożone na KRLD były głównym tematem spotkania Prezydenta Moon Jae-ina z Sekretarzem Obrony Stanów Zjednoczonych. Sekretarz Obrony USA Patrick Shanahan został zaproszony przez Błękitny Dom, aby omówić kwestie związane z dwustronnym sojuszem. Strona amerykańska oświadczyła, że rozwiązanie problemu denuklearyzacji KRLD wymaga silnego sojuszu południowokoreańsko-amerykańskiego. Obie strony zgodziły się także utrzymać międzynarodowe sankcje do momentu osiągnięcia „znaczącego postępu” w denuklearyzacji. Wcześniej Stany Zjednoczone postulowały zniesienie sankcji jedynie w zamian za całkowitą i weryfikowalną denuklearyzację. Natomiast Korea Południowa proponowała złagodzenie części sankcji jako „zachęty” do kontynuowania procesu likwidacji broni jądrowej przez KRLD. Była to pierwsza wizyta Patricka Shanahana w Seulu po objęciu funkcji sekretarza obrony.

5 czerwca: Błękitny Dom poszukiwał społecznego poparcia dla pomocy humanitarnej dla Korei Północnej. Prezydencka Rada Bezpieczeństwa Narodowego (NSC) zwołała posiedzenie, aby omówić możliwości zwiększenia społecznego poparcia dla pomocy humanitarnej dla Korei Północnej. Podczas spotkania przedstawiono plan Ministerstwa ds. Zjednoczenia, które zamierza przekazać 8 milionów dolarów amerykańskich na rzecz Światowego Programu Żywnościowego oraz UNICEF. Za pośrednictwem tych agencji środki mają zostać przekazane na wsparcie niedożywionych dzieci i kobiet w ciąży w Korei Północnej.

12 czerwca: Kim Jong-un złożył kondolencje w związku ze śmiercią byłej pierwszej damy. W imieniu północnokoreańskiego przywódcy, jego siostra Kim Yo-jong przekazała wieniec oraz kondolencje przedstawicielom południowokoreańskiego rządu. W ten sposób władze KRLD uczciły pamięć o byłej pierwszej damie Lee Hee-ho, żonie Prezydenta Kim Dae-jung. Przekazanie wieńca odbyło się w północnokoreańskiej części Tongilgak (Domu Pokoju), budynku znajdującego się na granicy. Kim Yo-jong spotkała się tam z szefem prezydenckiego Biura Bezpieczeństwa Narodowego Chung Eui-yongiem oraz członkiem Partii dla Demokracji i Pokoju Park Jie-wonem. Po ceremoniach pogrzebowych wieniec trafił do Centrum Pokojowego Kim Dae-junga, które

zarządza Prezydencką Biblioteką i Muzeum im. Kim Dae-junga. Przedstawiciele organizacji zapewnili, że wieniec zostanie zachowany i prawdopodobnie wystawiony wraz z kwiatami przekazanymi przez poprzedniego przywódcę KRLD Kim Jong-ila na pogrzeb Prezydenta Kim Dae-junga. Strona południowokoreańska uznała możliwość wyrzucenia jakiegokolwiek prezentu ze strony Korei Północnej za „nierozważne”.

20 czerwca: Ministerstwo Obrony wszczęło śledztwo w sprawie przekroczenia granicy przez północnokoreański kuter rybacki. Prezydent Moon Jae-in zwrócił się do Ministerstwa Obrony o jak najszybsze przeprowadzenie śledztwa w sprawie niedostatecznego patrolowania wód granicznych. 15 czerwca do portu Samcheok dotarł północnokoreański kuter rybacki, który niewykryty przekroczył granicę i swobodnie poruszał się po południowokoreańskich wodach terytorialnych. Gdy sprawa ta została ujawniona opinii publicznej, opozycyjna Partia Wolność Korei zażądała dymisji ministra obrony. Minister Jeong Kyeong-doo oficjalnie przeprosił za incydent i przyrzekł podjąć surowe środki karne w przypadku wykrycia zaniedbania obowiązków przez personel odpowiedzialny za patrolowanie wód terytorialnych. Natomiast Prezydent Moon Jae-in zwołał nadzwyczajne posiedzenie z wysokiej rangi urzędnikami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w celu omówienia tej kwestii. Błękitny Dom zdementował pogłoski jakby Ministerstwo Bezpieczeństwa miało celowo ukrywać ten incydent. Jednocześnie szczegóły związane z tą sprawą, jak tożsamość rybaków oraz cel ich podróży pozostały utajone ze względów bezpieczeństwa.

23 czerwca: Seul wyraził poparcie dla wymiany listów między przywódcami USA i KRLD. Błękitny Dom z zadowoleniem przyjął wymianę listów między Donaldem Trumpem a Kim Jong-unem. Rzecznik biura prezydenckiego poinformował, że wymiana listów odbywała się za wiedzą Seulu. Korea Południowa wyraziła nadzieję, że listowna komunikacja między Waszyngtonem i Pjongjangiem pozwoli utrzymać tempo dialogu w sprawie denuklearyzacji.

25 czerwca: w rocznicę wybuchu wojny koreańskiej Prezydent Moon Jae-in wyraził potrzebę formalnego zakończenia konfliktu z Koreą Północną. Po raz pierwszy w Błękitnym Domu zorganizowano przyjęcie dla weteranów wojennych w rocznicę wybuchu wojny koreańskiej. Podczas spotkania, w którym uczestniczyli żołnierze różnych narodowości, Prezydent Moon Jae-in zapewnił, że Korea Południowa nie ustanie w wysiłkach na rzecz ustanowienia trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim. W tym celu niezbędne jest formalne zakończenie wojny koreańskiej w postaci traktatu pokojowego. Obecnie rozmowy na ten temat z Koreą Północną oraz Stanami Zjednoczonymi zostały jednak zawieszono z powodu impasu w procesie denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego.

25 czerwca: siostra Kim Jong-una umocniła pozycję wśród północnokoreańskich elit. Południowokoreańska agencja wywiadowcza NIS

poinformowała rząd o zmianach wśród północnokoreańskich kręgów władzy. Według NIS Kim Yo-jong zajmuje obecnie jedną z najważniejszych pozycji w Departamencie Propagandy. W ostatnich miesiącach spekulowano, że Kim Yo-jong oraz uznawany za prawą rękę Kim Jong-una Kim Yong-chol mogli zostać ukarani za niepowodzenie szczytu w Hanoi. Jednak na początku miesiąca oboje zaczęli pojawiać się publicznie wśród najważniejszych dygnitarzy KRLD. Według południowokoreańskiej agencji wywiadowczej w hierarchii północnokoreańskich władz drugie miejsce zajmuje obecnie Przewodniczący Prezydium Najwyższego Zgromadzenia Ludowego Choe Ryong-hae, a siostra Kim Jng-una może znajdować się tuż za nim.

26 czerwca: Prezydent Moon Jae-in wyraził nadzieję na zwiększenie współpracy militarnej z Koreą Północną. Tuż przed szczytem G20 oraz spotkaniem z Prezydentem Donaldem Trumpem, południowokoreański Prezydent udzielił wywiadu dla największych światowych agencji prasowych, w którym poruszył relacje z Koreą Północną. Prezydent Moon Jae-in wyraził nadzieję, że pełna implementacja zawartego we wrześniu ubiegłego roku porozumienia wojskowego pozwoli na wymianę wojskowych informacji oraz wzajemne uczestniczenie jako obserwator w ćwiczeniach wojskowych. Takie działania miałyby służyć budowaniu wzajemnego zaufania. Południowokoreański prezydent przedstawił dwutorowe podejście rządu do redukcji napięcia na Półwyspie Koreańskim: poprzez denuklearyzację oraz zmniejszanie ilości broni konwencjonalnej w strefie granicznej. Do tej pory, z różnym zaangażowaniem każdej ze stron, zrealizowano część założeń porozumienia, w tym likwidację posterunków strażniczych w strefie zdemilitaryzowanej czy wydobycie szczątków ofiar wojny koreańskiej. Ponadto obie Koree zgodziły się wspólnie używać ujścia rzeki Han. Prezydent Moon Jae-in podkreślił także znaczenie międzykoreańskiej współpracy gospodarczej, która może skłonić KRLD do podjęcia się całkowitej denuklearyzacji.

29 czerwca: bezpieczeństwo regionalne było głównym tematem spotkania prezydentów Rosji i Korei Południowej. Prezydenci Władimir Putin i Moon Jae-in spotkali się w trakcie szczytu G20 w Osace, aby omówić najważniejsze kwestie dwustronnego zainteresowania, w szczególności bezpieczeństwa w regionie Azji Północno-Wschodniej. Rosyjski Prezydent przedstawił wyniki niedawnego spotkania z Przewodniczącym KRLD Kim Jong-unem. Jednym z postulatów Pjongjangu było pozyskanie gwarancji bezpieczeństwa od państw w regionie oraz Stanów Zjednoczonych. Władimir Putin i Moon Jae-in zgodzili się, że budowanie pokoju na Półwyspie Koreańskim weszło w kluczową fazę i dla dalszego postępu niezbędne jest wznowienie dialogu na linii Pjongjang-Waszyngton. Podczas spotkania poruszono także kwestie związane z dwustronną współpracą gospodarczą: niedawno rozpoczęto negocjacje w sprawie porozumienia o wolnym handlu w sektorach usługowych i inwestycyjnych. W przyszłym roku Rosja i Korea

Południowa będą obchodzić 30. rocznicę ustanowienia relacji dyplomatycznych, co ma być bodźcem do poszerzenia współpracy. Obie strony nie wykluczają także współpracy trójstronnej z KRLD, jeśli pozwoli na to sytuacja międzynarodowa (zniesienie sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz denuklearyzacja KRLD).

30 czerwca: Prezydent Donald Trump został zaproszony przez Seul, aby omówić wspólne stanowisko względem KRLD. Amerykańska delegacja została zaproszona przez Błękitny Dom w celu skoordynowania wspólnej polityki względem Korei Północnej. Jednym z punktów wizyty było odwiedzenie strefy zdemilitaryzowanej: amerykański Prezydent został poinformowany o chęci spotkania wyrażonej przez Przewodniczącego KRLD. Strona południowokoreańska asystowała przy szybkim przygotowaniu szczytu w Panmundżom. Na miejscu doszło do trzeciego już spotkania Donalda Trumpa i Kim Jong-una, podczas którego amerykański Prezydent przekroczył północnokoreańską granicę. Największym osiągnięciem szczytu było wznowienie rozmów dotyczących denuklearyzacji. Prezydent Donald Trump po powrocie do Waszyngtonu podziękował Prezydentowi Moon Jae-inowi za pomoc we wznowieniu dialogu amerykańsko-północnokoreańskiego.

KOMENTARZ

W czerwcu politykę zagraniczną Korei Południowej zdominowały dwustronne szczyty. W ostatnich miesiącach można zaobserwować intensyfikację wysiłków dyplomatycznych Prezydenta Moon Jae-ina. Poszukiwanie możliwości wzmocnienia relacji z różnymi partnerami wynika z koreańskich problemów gospodarczych: zarówno wewnętrznych, jak i w stosunkach z tradycyjnymi sojusznikami. Od lat relacje dwustronne z Japonią nie były w takim kryzysie: spór polityczny o rekompensaty dla Koreańczyków zmuszanych do pracy w japońskich fabrykach w czasie okupacji przerodził się w wojnę handlową. O ile historyczne spory zawsze stały na drodze do przyjaznych stosunków między Seulem i Tokio, tak w kwestiach gospodarczych i bezpieczeństwa obie strony pozostawały sojusznikami. Niedawno Korea Południowa zdecydowała się wprowadzić zakaz importu japońskich owoców morza z okolic Fukushima, co spotkało się z protestem Tokio. Kolejnym krokiem zastrzegającym relacje gospodarcze było ogłoszenie przez Japonię wprowadzenia ograniczeń handlowych dla koreańskich firm. Od 4 lipca japońskie firmy eksportujące do Korei Południowej materiały wykorzystywane w produkcji ekranów takich urządzeń jak smartfony będą musiały uzyskać zgodę rządu. Uderzy to w koreańskie konglomeraty takie jak Samsung czy LG. Władze Korei Południowej zapowiedziały złożenie skargi w Światowej Organizacji Handlu, uznając japońskie ograniczenia za nieuzasadnione sankcje. O pogorszeniu relacji dwustronnych świadczy także brak spotkania Prezydenta Moon Jae-ina z Premierem Abe Shinzo w trakcie szczytu G20 w Osace. Południowokoreański

Prezydent uczestniczył natomiast w spotkaniach z przywódcami Chin i Rosji, a do Seulu zaprosił amerykańską delegację z Prezydentem Donaldem Trumpem na czele. Wznowienie dialogu między Waszyngtonem i Pjongjangiem może przynieść także ożywienie relacji międzykoreańskich. Oznacza to, że Seul wzmacnia stosunki ze wszystkimi regionalnymi mocarstwami poza Japonią, z którą pozostaje w konflikcie.

Z dwustronnych spotkań władz Korei Południowej (Prezydenta, szefowej MSZ czy Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego) wyłaniają się kierunki zainteresowania polityki zagranicznej. Seul dostrzegł nowe możliwości inwestycyjne w państwach bałtyckich, traktując je jako jeden spójny region. Drugim istotnym kierunkiem, szczególnie na płaszczyźnie elektromobilności pozostaje Europa Środkowo-Wschodnia: umiejscowione w niej zakłady produkcji części do samochodów elektrycznych mają stworzyć europejską sieć eksportową. W trakcie szczytu G20 Prezydent Moon Jae-in spotkał się także z Prezydentem Francji Emmanuelem Macronem. Dyskusja obu polityków skupiła się jednak wokół budowania pokoju na Półwyspie Koreańskim oraz kwestiach związanych z ochroną środowiska, a nie współpracą gospodarczą. Kolejnym ważnym partnerem dla Korei Południowej staje się ASEAN. Seul liczy zarówno na zwiększenie współpracy z całym stowarzyszeniem, jak i poszczególnymi państwami, a impulsem do tego mają być dwustronne porozumienia o charakterze umowy o wolnym handlu. Istotnym regionem staje się także Bliski Wschód. Seul poszukuje możliwości rozszerzenia współpracy z państwami tej części świata poza sektor energetyczny, choć będzie on nadal odgrywać kluczową rolę.

Jeszcze w ubiegłym miesiącu sama wizyta Donalda Trumpa w Seulu stała pod znakiem zapytania. W Korei Południowej wybuchła afery z przeciekami rozmowy telefonicznej prezydentów Moon Jae-ina i Donalda Trumpa, w której strona południowokoreańska miała prosić o spotkanie. Opozycja skrytykowała głowę państwa za „błaganie” Waszyngtonu o przyjazd do Seulu. Jednak w tym miesiącu okazało się, że zaproszenie Prezydenta Moon Jae-ina było trafne: **Donald Trump wraz z najważniejszymi członkami rządu odwiedził Błękitny Dom, ale także jako pierwszy urzędujący prezydent USA przekroczył granicę Korei Północnej.** Choć zorganizowane na szybko przy koordynacji strony południowokoreańskiej spotkanie amerykańskiego Prezydenta z Przewodniczącym Kim Jong-unem było przede wszystkim kolejnym pokazem pojednawczych gestów, to przyniosło oczekiwany przez Seul krok w kierunku przełamania impasu w sprawie denuklearyzacji. Uzgodniono, że w przeciągu najbliższych tygodni powołane zostaną zespoły negocjacyjne, jednak same rozmowy mogą być trudne: Stany Zjednoczone nadal pozostają przy stanowisku utrzymania międzynarodowych sankcji. Dla każdej ze stron spontaniczny szczyt w Panmundżom był cennym medialnym osiągnięciem, pokazującym światu, że

zarówno Waszyngton, jak i Pjongjang nadal są skłonne do kontynuowania rozmów. Spotkanie ma także znaczenie propagandowe w samej Korei Północnej. Należy również zwrócić uwagę, że szczyt ten przyniósł także korzyści administracji Prezydenta Moon Jae-ina. Południowokoreański rząd mógł odnotować pewien sukces jako mediator na linii Pjongjang-Waszyngton, co choć na chwilę odciągnęło opinię publiczną od sporu na scenie politycznej wokół reform gospodarczych i wyborczych.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

